

REFLEXIÓ SOBRE L'ACOLLIMENT DE LES PERSONES A L'ESGLÉSIA

En el document "Perfils de l'Església que anem construint", que vàrem fer públic el gener de 2002, hi ha unes afirmacions que ara voldríem aprofundir i comentar amb més deteniment:

- "Dins l'Església cal assegurar l'exercici real de tots els drets humans, tant per als homes com per a les dones, sense excepció. Serà aleshores quan estarem legitimats per exigir-ho de portes enfora"

- "Com a conseqüència, l'Església ha de promoure dins d'ella mateixa el respecte a les persones que es troben en situacions familiars canònicament irregulars".

També diu que volem il·luminar les nostres inquietuds pastorals i les de les nostres comunitats amb els ensenyaments del Concili Vaticà II. Les primeres paraules de la "Constitució Pastoral sobre l'Església en el món d'avui" obren la porta per a aquestes reflexions que oferim a tots els qui se senten cridats a creure en Jesucrist i a construir el seu Regne:

"Joies i esperances, tristeses i angoixes dels homes d'avui, dels pobres sobretot i de tots els qui sofreixen, són també les joies i les esperances, les tristeses i les angoixes dels deixebles de Crist i no hi ha res de veritablement humà que no hagi de trobar ressò en els seus cors (...) És per això que l'Església se sent amb tota veritat solidària del gènere humà i de la seva història (...) L'Església no és empesa per cap ambició terrenal, sinó que sols desitja una cosa: continuar, sota el guiatge de l'Esperit, l'obra mateixa del Crist, que va venir en aquest món per donar testimoni de la veritat, per salvar i no pas per condemnar, per servir i no pas per ser servit".

Quan intentem de portar a la pràctica aquestes propostes tan engrescadores, el que més ens commou és les mil cares que pren el sofriment dels germans/es i la complexitat de les causes que el provoquen. I una de les constatacions que més ens urpeja és adonar-nos que algunes d'aquestes causes tenen el seu origen en la intransigència i en la incapacitat pràctica de les institucions per escoltar, acollir i curar les ferides de les persones que hi acuden precisament per això, confiant en les paraules que proclamen. L'Església, que hauria de ser la primera a evitar aquesta frustració, també cau en el mateix pecat.

Com a companys de camí i membres d'un mateix cos, compartim sovint l'esquinçament de moltes persones que creuen en Jesús, que es deixen per construir el seu Regne i per viure en comunió amb el seu poble, però topen amb la Llei, que resseca i mata l'esperit. Les situacions incloses en aquesta crisi són molt variades; els àmbits on potser es manifesten amb més cruesa són:

- . Les moltes parelles casades "per l'Església" que acaben abandonant el projecte de vida en comú i volen refer-lo amb una altra persona,
- . els avenços científics que afavoreixen noves formes de fecunditat controlada i assistida,
- . les persones que elegeixen una relació i/o convivència homosexual,
- . les dones desitjoses que se'ls reconegui la seva dignitat i capacitat d'assumir totes les funcions ministerials.

A l'hora de donar una resposta compassiva (que pateix amb) i esperançada a aquests neguits, buscant-la a partir de la Joiosa Notícia, veiem que el motiu principal dels sovintejats enfrontaments entre Jesús i els fariseus és precisament la insubmissió a les lleis tingudes per divines, en especial la del repòs sabàtic, la més sagrada de totes. Jesús cura, consola i dóna aliment fins i tot quan la Llei ho prohibeix i la trenca sempre que està en joc la guarició d'alguna xacra humana. No ho fa pas d'amagat i d'esquitllentes, sinó que proclama una i una altra vegada, amb contundència agosarada, que "l'home no és fet per a la Llei, sinó la Llei per a l'home", que "Déu prefereix la misericòrdia al sacrifici" i que "són els malalts els que necessiten el metge i no els que es creuen estar bons". La seva actitud a favor de les persones és tan nítida que esdevé la principal acusació del Sanedrí: "S'ha fet superior a la Llei i anima el poble a no complir-la".

Els episodis concrets en què, deixant de banda la Llei, Jesús s'acosta a les persones proscrites i impures per donar-los un cop de mà i empènyer-les a sortir del sot, són ben nombrosos i significatius: Mateu i els publicans, Zaqueu, la samaritana vora el pou, la dona acusada

d'adulteri, la prostituta que vessava llàgrimes als seus peus, leprosos, endimoniats... No hi ha cap cas a l'Evangeli de persones que, tot acudint a Ell amb cor sincer, els hagi tancat els braços i acomiadat amb un "que Déu t'empari; el teu sofriment no té solució". La paràbola del Pare misericordiós, com moltes altres, rebla el clau d'aquesta conducta innegociable: no dona ni temps al fill perquè obri la boca; només frisa per abraçar-lo i omplir-lo de petons.

De tot això es desprèn, com diu el Vaticà II, que l'Església, que som tots els homes i dones de bona voluntat que Déu ha reunit en un sol poble, no té altra missió que la de Jesús. L'horitzó dels cristians ha de ser continuar el que el Mestre va començar i ens va encomanar: anunciar la Bona Notícia del Regne, un Regne que ja és aquí, que anem construint amb la força de l'Esperit, tot mirant de fer nostres les seves actituds i prioritats. La nostra única missió és de continuar escampant –com Ell i amb Ell- no només la Bona Notícia entesa com una doctrina, sinó bones notícies al món, un món que en té més set que mai.

Així, doncs, seria bo de no perdre de vista la utopia i d'anar-nos-hi acostant, gràcies a fites mitjanes, que són més a l'abast:

1) *Llenguatge respectuós*: Bandejar totalment del llenguatge qualsevol qualificació despectiva o que inclogui connotacions relacionades amb pecat de les persones i dels col·lectius que viuen experiències que no s'ajusten a normatives establertes per tradició ancestral més que per propostes evangèliques.

2) *Altres projectes de vida en comú*: Reconèixer amb criteri el valor de les opcions no sacramentals per viure en parella estable, especialment del matrimoni civil, sense furgar en circumstàncies que pertanyen a la intimitat inviolable de les persones o a la seva personalitat diferenciada. Oferir-los també la possibilitat de celebrar el seu compromís de donació mútua amb algun ritus que expressi i signifiqui la benedicció del Pare, que els convida, com a tots els fills i filles, a participar i a donar testimoni del seu amor. Excloure'ls, doncs, de la vida sacramental o de qualsevol ritu cultural és injust i inhumà.

3) *La sexualitat, expressió de l'amor*: Repensar la sexualitat com a expressió de l'amor, oberta a la fecunditat responsable, comptant amb els mitjans tècnics que la reforcen i assisteixen. Evitar que grups ideològics, religiosos o no, imposin els seus dictats morals particulars. Respectar l'autonomia de la ciència i de la societat civil.

4) *Acolliment sense discriminacions*: Donar cabuda dins les comunitats, guiades per una prudència atrevida, a totes les persones que estiguin sincerament ben disposades a desenvolupar-hi tasques de servei i de promoció, sense tenir en compte els aspectes que molts titllen hipòcritament d'irregulars. No menyspreem pas el risc d'escandalitzar, però la gosadia dels nous valors d'una societat pluralista criden cap a un futur diferent.

5) *Plena igualtat de la dona*: Reconèixer la plena igualtat de la dona en l'Església i els seus drets inalienables a participar-hi sense restriccions de cap mena, d'acord amb la Declaració Universal dels Drets Humans.

6) *Anul·lacions i dissolucions matrimoniales*: Tot llegint els signes dels temps, posar en relleu la dimensió significativa de l'amor sacramental i adequar els supòsits de nul·litat i dissolució del matrimoni a les noves realitats i als nous coneixements científics i psicològics. Prioritzar l'atenció a les persones i a la seva realitat amb actitud oberta, comprensiva i respectuosa i facilitar el camí cap a la dissolució dels vincles matrimoniales. Reconèixer i respectar la validesa de la nova situació triada, de manera que les parelles puguin refer les seves vides i gaudir en pau d'un nou estat escollit amb llibertat.

Entenem que aquest tema és complex i té molts caires que aquí només podem insinuar. Reconeixem que mereix i necessita un debat més llarg i aprofundit.

Fòrum Joan Alsina
Abril del 2004